

Šišenske male Domžale

V KS Vižmarje-Brod imajo lepo navado, da se vsi vodilni politični aktivisti, kot so predsednik skupščine KS, sveta KS, predstavniki delegacije KS, DPO in drugi zberejo vsak prvi ponedeljek v mesecu na nekakšni koordinaciji. Tu namreč izmenjajo informacije, pregledajo, kaj so naredili in sestavijo načrt dela za prihodnji mesec.

Tokrat smo se jim pridružili in poklepotali z njimi. O težavah in sploh o delu KS so nam govorili Ivan Nečemer, Tomo Stergulič in Milan Vrtič (na sliki do leve proti desni). Najprej so nam narisali nekakšno osebno izkaznico svoje KS, potem pa se ustavili pri stvareh, ki jih žuljo.

Osebna izkaznica KS

Krajevna skupnost Vižmarje-Brod ali kakor ji pravijo nekateri — male Domžale, zaradi velikega števila obrtnikov — je ena od večjih krajevnih skupnosti v naši občini. Naselje pod tem imenom je obstajalo že pred davnimi časi, vendar je bila to le malo večja vas, znana po vižmarskih taborih. Ob koncu vojne so imele Vižmarje približno 50 hiš, Brod pa 20. Krajevna skupnost Vižmarje-Brod kot skupnost krajanov pa je bila ustanovljena leta 1961, v njej je takrat živelo že približno 1500 krajanov v okoli 150 hišah.

Danes je to moderno naselje, ki šteje okoli 6000 prebivalcev v 1500 gospodinjstvih. Krajevna skupnost se razteza na površini šestih kvadratnih kilometrov, od tega je več kot dve tretjini kmečke obdelovalne zemlje. Na tem

Šola

Osnovna šola Ivan Novak-Očka je bila zgrajena iz samoprispevka, dozdana pa iz II. samoprispevka. Šola pokriva celotno področje krajevnih skupnosti Vižmarje-Brod, obiskuje pa jo 635 otrok, od tega samo dva iz drugih krajevnih skupnosti. Šola je moderno opremljena in tudi športnih in otroških igrišč okoli nje ne manjka.

Mladi imajo veliko možnosti, da koristno izrabijo svoj prosti čas. V krajevni skupnosti namreč zelo dobro delujejo razna društva (Kulturno društvo Svoboda, športno društvo Tabor, strelsko društvo ipd.), ki so se že mnogokrat izkazala s svojo množičnostjo in znanjem.

območju je tudi deset kmetij, ki se ukvarjajo izključno s kmetijstvom in se s tem preživljajo, same kmetije pa so zaščitene, prav tako kot obdelovalna zemlja. To območje je bilo pred in po vojni izrazito kmetijsko usmerjeno, zato še sedaj tukaj obstaja in deluje Kmetijska zadruha Vižmarje.

V zadnjih desetih letih se je v Vižmarjah in na Brodu razvila tudi industrija. Največje delovne organizacije so Tkalnica Vižmarje, Ingrad TOZD Mobilija, Iskra TOZD Keramika, Elektrarne na Savi, POZD Belpast in Mizarstvo Vižmarje. Tu živi tudi okoli 180 obrtnikov, ki pa so povečini kooperanti. Večji del teh obrtnikov je mizarjev, ki nadaljujejo tradicije znanih vižmarskih mizarjev, ki so poznani tako kot kovači iz Krobe.

Od 6000 krajanov krajevnih skupnosti je kar 2000 zaposlenih. Večinoma se na delo vozijo v Ljubljano ali Šentvid, le malo pa jih je zaposlenih v delovnih organizacijah v krajevni skupnosti. V preteklih letih so krajani pridobili nekaj nujno potrebnih objektov, npr. novo osnovno šolo Ivan Novak-Očka in vzgojnovarstveni zavod Anice Kumanove, ki v celoti pokriva potrebe po otroškem varstvu.

Lansko leto so krajani pridobili prepotraben objekt — telefonsko centralo in z njo novih 560 telefonskih števil. Vendar pa ta centrala ne stoji na območju krajevnih skupnosti, pač pa v sosednji KS, ker zanjo ni bilo pravega prostora. Pomemben uspeh pa je tudi novi most čez Savo, ki je bil že nujno potreben, saj je bil prejšnji že skoraj prenevaren za uporabo, in pa nova Tacenska cesta, ki je bila asfaltirana s prispevki krajanov, tako da je sedaj v krajevni skupnosti le težko najti makadamsko ulico.

Kanalizacija in zazidalni načrt

V zahodnem delu Zgornjih Vižmarij, kjer stoji okoli 500 hiš, še vedno nimajo urejene kanalizacije. Gradnja le-te je bila dovoljena, tudi stanovanjci oziroma graditelji (okoli 2000 jih je) teh hiš so že plačali komunalni prispevek. Toda vse kaže, da se je ta denar prelil kam drugam. Povsem logično se zdi, da tisti, ki dajejo gradbena dovoljenja, morajo zagotoviti tudi pripadajočo infrastrukturo. V letošnjem petletnem planu je to vprašanje izpuščeno, dejstvo pa je, da kanalizacija ni problem le te KS ali občine Šiška, pač pa vsega mesta, saj je

tu eden glavnih virov Ljubljane in lahko postane, če že ni, vprašljiva neoporečnost vode.

Konflikte z občinskimi upravnimi organi imajo tudi zaradi zazidalnega načrta. Gre namreč za pozidavo 3,6 ha kmetijskih obdelovalnih površin. Dolgoletna glavna usmeritev kra-

Vrtec

Vzgojnovarstveni zavod Anice Kumanove je bil zgrajen iz I. samoprispevka in pokriva vse potrebe po otroškem varstvu v krajevni skupnosti. Obiskuje ga okoli 280 otrok, od tega jih je okoli 40 odstotkov iz drugih KS, ker so pač proste zmogljivosti, drugače pa je v celoti zaseden. V VVZ imajo organizirano varstvo v oddelku jasli, kjer je 48 malčkov, ter oddelke predšolskih otrok, v katerem jih je 216. Organizirana je tudi cicibanova šola za otroke, ki so v domačem varstvu, obiskuje pa jo 25 otrok. V okviru VVZ deluje tudi mala šola s 120-urnim programom, ki jo obiskuje 18 otrok.

janov, ki se izraža na vseh zbora krajanov s to točko dnevnega reda, je ohranitev kmetijske obdelovalne zemlje, saj je zelo kvalitetna, nekaj pa je ljudi, ki se s to dejavnostjo dobe-

Premika se...

Na območju KS Vižmarje-Brod je tudi nekaj delovnih organizacij, ki skupaj zaposlujejo okoli 1500 delavcev, od katerih jih je iz KS samo okoli 10 odstotkov. V KS je tudi okoli 180 obrtnikov (veliko mizarjev), vendar vseeno primanjkuje storitvenih dejavnosti, kot so čevljarji, frizerji, čistilnica, razni servisi itd. Tudi na tem področju se zdaj premika, saj privabljajo tudi takšne dejavnosti.

organi, sveti in organizacije dobro delujejo. Preskrbljenost občanov in založenost treh trgovin, kolikor jih v KS imajo, je zadovoljiva, socialnih problemov ni. Omenili so le to, da imajo dosti delavcev iz drugih republik, ki plačujejo »mastne« najemnine za svoja bivališča, ki so po navadi majhne sobice brez vode. Pri tem bi KS bolj težko kaj naredila, ker je vse v rokah stanodajalcev, za katere pa vemo, da se na zakone požvižgajo in si vse krojijo po svoji meri.

V družbenopolitičnem delovanju pogrešajo večjo angažiranost mladih, ki sicer svojo osnovno organizacijo ZSMS imajo, so pa forumsko organizirani. Tudi v delegacijo so vključeni, toda zelo pasivni. Mimogrede povedano, njihovega predstavnika na prej omenjeni koordinaciji ni bilo. Nasprotno temu pa je osnovna organizacija ZK zelo aktivna.

V krajevni samoupravi se kažejo vse tiste slabosti in težave, kot še v marsikateri KS. Ljudje so aktivni toliko časa, dokler ne zadovoljijo osebnih interesov, potem pa vse delo obleži na plečih skupine ljudi, aktivistov.

Povezani so tudi z delovnimi organizacijami s tega področja. Skupaj rešujejo probleme ali pripravijo zabavna ali športna srečanja. Lep primer sodelovanja je lanska akcija NNNP Sava 82, ko so vajo skupno koordinirali. Tudi za letos načrtujejo nekaj podobnega.

Vilma Prezelj
Marjan Ošljaj

Foto: Marjan Ošljaj

sedno preživljajo. Dobili so celo ponudbo iz komiteja za urbanizacijo, da jim bodo uredili kanalizacijo, če bodo dovolili razširitev sedanjega hišnega naselja za 27 hiš. Ker so takšne ponudbe odklanjali in se sploh držali svojih usmeritev, so prihajali očitki, da zastopajo le ozke privatno-skupinske interese, da ne vidijo širših družbenih interesov. Skratka, krajani so lahko na svoji koži občutili, da je vse v redu, če se z vsemi odločitvami strinjajo in da je hudo narobe, če se kakšni takšni odločitvi uprejo. Toda kljub vsemu bodo stvar izpeljali do konca, saj se zdi, da je občinski odlok o zidavi na kmetijskih zemljiščih v nasprotju z republiškim zakonom o varstvu kmetijskih zemljišč pred spremembo namembnosti. Vso stvar bodo preverili na vrhovnem sodišču, saj gre za vprašanje ustavnosti tega odloka.

Drugih večjih problemov v KS nimajo. Vsi

Lokal na Trgu komandanta Staneta spet odprt

Več kot samo prenova

Pred kratkim so se potrošniki in krajani krajevnih skupnosti »Komandanta Staneta« spet razveselili odprtih vrat zdaj prenovljene Mercatorjeve samopostrežne trgovine in poleg nje renoviranega gostinskega lokala na Trgu komandanta Staneta, saj so se morali med preurejanjem oskrbovati v oddaljenejših trgovinah, še dlje pa so morali, kadar so si zaželeli gostinskih storitev.

Čeprav je bila ob izgradnji 1971. leta notranjost gostinskega dela objekta za tiste čase lepa in sodobna, je njen »lesk« v dvanajstih letih počasi tako zbledel, da tudi vsa prizadevanost in ustrežljivost kolektiva ni mogla več v lokal zvabiti malo zahtevnejšega gosta. Zato so se pri Mercatorju odločili lokal tako obnoviti, da bo spremenjena ne samo njegova notranja podoba, ampak da bo tudi kakovost gostinske ponudbe boljša in predvsem pestrejša.

Nova »obleka« z novo vsebino

Po prenovi je prejšnji lokal razdeljen v dva funkcionalna dela, od katerih je prvi spremenjen v snack bar in drugi v restavracijski separe z izvedbo v lesu in domačem slogu, ki ga dopolnjujejo okusna dekoracija z domačimi obrtnimi izdelki na steni, okrasno zelenje v stojalih med omizji ter domiselno izbrana svetila. Prenovljena in modernizirana je tudi kuhinja, kjer lahko zdaj pripravijo 200 obrokov malic, 100 obrokov menijev — kosil in prav toliko obrokov kosil po želji. S takimi zmogljivostmi, kot zagotavlja novi poslovodja Pero Šarčević, je njihov kolektiv sposoben sprejeti in postreči tudi večje skupine, kar doslej ni bilo mogoče. Posebno pa se bodo potrudili, da bodo poleg večje izbire klasičnih jedil gostom lahko ustregli tudi z domačimi specialitetami in posebnostmi.

Ivo Osolnik

Gramoznica se širi in golta kmetijska zemljišča

Pustite nam zemljo!

V KS Stanežiče-Medno, posebej v Stanežičah, nezadržno izglinjajo obdelana polja. Prostor morajo odstopiti rastoči gramozniki. Kaj to pomeni, vsi dobro vemo. Zato so kmetje sestavili in podpisali peticijo, v kateri prosijo vso našo skupnost, družbenopolitične skupnosti, še posebej skupščino mesta Ljubljana in skupščino občine Ljubljana-Siška, za pomoč.

Radi bi preprečili nadaljnje uničevanje plodne zemlje prvega kakovostnega kmetijskega območja, saj je ta zemlja edini vir za preživljanje mnogih ljudi. Z gramoznico upravlja Komunalna skupnost občine Ljubljana-Siška in od nje dobiva lep denar. Njej za zemljo ni mar, mi krajani in kmetje pa ne želimo, da se uniči še kakšen kvadratni meter našega bogastva in tudi našega življenja.

Še je čas za zadnjih 22 hektarov rodovitnih polj. To je le še tretjina vseh nekdanjih njiv in travnikov. Vse drugo so postale globoke prepadne jame, nepravilnih oblik in globine. Vsi, ki tako početje opazujemo, smo zgroženi.

Dobili smo zakon o zaščiti kmetijskih zemljišč, ki bi moral obstajati že dolga leta. Kaj pa nam sedaj pomaga ta kos papirja, če ga odgovorni nosilci oblasti ne upoštevajo.

Za pridobivanje gramozov obstajajo tudi drugi načini. Tudi njiv, pod katerimi je gramoz, bo nekoč zmanjkalo. Kaj ne bi bilo bolje, da bi gramoz že sedaj pridobivali drugače, ko je ostalo še nekaj polj. Toda ne: apetiti in pohlep narekujejo najcenejši in najbolj enostaven način pridobivanja gramozov. Ampak tu zdrava pamet odpove.

Predlagamo, da družbenopolitične skupnosti obravnavajo te boleče zadeve z vso odgovornostjo in zavzetostjo za našo prihodnost, torej brez gledanja na trenutne, lahko pridobljene dobičke. Škoda, ki nastaja pred našimi očmi, je velika: materialna, moralna in politična, saj smo krajani zgroženi nad takim početjem.

Storimo že končno nekaj danes za jutri!

Janez Kopač

Kotiček za invalide

Vabimo invalide na enodnevni izlet na Primorsko dne 21. 5. 1983.

Relacija: Ljubljana—Sežana—Dutovlje—Štanjel—Ljubljana. Odhod ob 7. uri — rok prijave od 3. 5. do 14. 5. 1983.

Da bi ustvarili popolnejšo sliko o stanju našega članstva, poenotili evidenco, bomo od 20. aprila dalje vsako sredo od 16. do 18. ure izpolnjevali nove evidenčne kartone in zamenjavali stare članske izkaznice za nove.